

Instruccions Acadèmiques per a l'Adaptació de la Docència Presencial a la Pandèmia de la COVID-19

(Ratificat pel Consell de govern de 28-04-2020, acord núm. 91/2020)

Universitat de Lleida
Vicerectorat d'Ordenació
Acadèmica

Universitat de Lleida
Vicerectorat d'Estudiants
i Ocupabilitat

Universitat de Lleida
Vicerectorat de Qualitat
i Innovació Docent

Comissió Ordenació Acadèmica
21/4/20

En aquest document es recullen les instruccions acadèmiques decretades per l'equip de govern de la Universitat de Lleida (UdL) des del dia 13 de març, data en que el Rector de la UdL va decretar la **suspensió de tota l'activitat acadèmica presencial a la UdL**, d'acord a la resolució de la Generalitat de Catalunya SLT/719/2020, de 12 de març. Cal dir que al Campus d'Igualada les activitats acadèmiques presencials es van suspendre el dia 12 de març d'acord a les indicacions del Govern de la Generalitat de Catalunya. Aquestes instruccions s'han anat publicant al llarg del període d'estat d'alarma decretada pel govern espanyol (RD 463/2020, BOE de 14 de març) i s'han anat concretant d'acord a les diferents directrius donades tant pel govern d'Espanya com pel govern de la Generalitat de Catalunya. Totes aquestes instruccions han estat enviades a tota la comunitat universitària (estudiantat, PAS i PDI) utilitzant els canals interns de comunicació de la UdL.

Així mateix, en els annexos s'inclouen diferents documents que s'han anat realitzant per recolzar al professorat i estudiantat en la seva adaptació a la docència online i que complementen les instruccions esmentades.

1. Instruccions decretades el 13 de març

- a. Es demana al PDI, davant de la suspensió de les activitats acadèmiques presencials, que realitzi el **seguiment de les assignatures**, sempre i quan sigui possible, en **modalitat on-line**.
- b. S'estableix un **sistema alternatiu per a l'avaluació** que consisteix en l'ajornament dels exàmens presencials o bé en la seva substitució per activitats avaluable no presencials. En el cas dels ajornaments es prepararà conjuntament amb els Centres un calendari d'exàmens alternatiu.
- c. Mentre duri l'estat d'alarma i la Universitat de Lleida no indiqui el contrari, les **pràctiques acadèmiques** no es podran realitzar de forma presencial. L'estudiant que estigui realitzant pràctiques (ja sigui curriculars o extracurriculars) o formació dual ha de cessar la seva presència a l'entitat.
- d. Si les **pràctiques acadèmiques o la formació dual** poden continuar en forma de teletreball, aquesta serà la modalitat adoptada. Totes les hores realitzades en modalitat de teletreball es computaran com a hores de pràctiques o formació dual realitzades.
- e. Es demana no fer **reunions grupals** i en cas de que siguin imprescindibles, realitzar-les per vídeo-conferència o tenir en compte les mesures preventives de distància d'1 metre fixades pel protocol.

2. Instruccions decretades el 15 de març

- a. Es manté vigent la **suspensió d'activitats docents presencials** decretades a la Resolució de la Generalitat de Catalunya SLT/719/2020, de 12 de març, procurant d'assegurar la seva prestació per mitjans virtuals.
- b. Els **edificis i les instal·lacions de la UdL romandran tancats al públic** a partir del 16 de març. Queda prohibit l'accés als edificis, llevat per al PDI i PAS o altre personal que presta serveis professionals a la UdL que s'hauran d'identificar davant dels serveis de control i vigilància.

- c. Sempre que sigui possible, el **PDI i el PAS de la UdL realitzaran les seves tasques laborals de forma no presencial**, mitjançant els mecanismes i mitjans que els vicerectorats i la gerència posin al seu abast i d'acord amb els respectius caps de les unitats.

3. Instruccions decretades el 3 d'Abril

- a. L'**activitat acadèmica presencial** de la UdL, tant classes teòriques com pràctiques, **seguirà suspesa** els mesos d'abril i maig.
- b. L'**activitat acadèmica** de totes les assignatures del segon semestre continuarà en **format no presencial**. Per aquelles activitats que requereixen interacció en temps real entre el professorat i l'estudiantat (videoconferències o altres) es respectaran els horaris de classes establerts per cada centre. Quan sigui imprescindible fer alguna excepció, es farà amb el coneixement i l'autorització del coordinador o coordinadora de la titulació.
- c. El professorat responsable de cada assignatura **informarà els estudiants** de tots els detalls necessaris per tal que puguin seguir les activitats en temps real o diferides. La comunicació es farà utilitzant les eines que proporciona el campus virtual.
- d. Es mantindrà l'**avaluació continuada** de les assignatures, amb les adaptacions que requereixi el format no presencial.
- e. Les modificacions de continguts, metodologia i sistema d'avaluació s'hauran d'incorporar a les **guies docents**, i amb aquesta finalitat s'obrirà un període extraordinari per a modificar-les. El vicerectorat d'Ordenació Acadèmica comunicarà properament aquest període.
- f. Al mes de juny, i eventualment el de juliol i la primera setmana de setembre, si l'alerta sanitària ho permet, es podran realitzar algunes **activitats presencials**. Aquestes podran ser:
- Exàmens presencials.
 - Pràctiques que no puguin ésser substituïdes per mitjans no presencials.
- g. Els **exàmens programats** pel període maig-juny que es puguin fer en modalitat no presencial es faran en les dates i hores que ja estan programades pels centres. El professorat responsable d'aquelles assignatures que requereixin proves presencials ho comunicaran a les respectives direccions d'estudis, a fi i efecte que puguin ser reprogramades.
- h. La defensa dels **TFG i TFM** es podrà realitzar de forma virtual mentre duri la suspensió de l'activitat presencial. En aquest cas, caldrà que la sessió sigui pública i fer la difusió de l'enllaç de la sessió de videoconferència, juntament amb la informació pública de la lectura.
- i. Així mateix, es recorda que l'actual normativa acadèmica permet presentar els **TFG i TFM** del present curs acadèmic fins el 30 d'octubre de 2020.
- j. Respecte de les **pràctiques en empresa**, en els propers dies, s'enviarà un comunicat específic. Així mateix, us informem que s'ha habilitat en l'adreça:

www.udl.cat/ca/organs/vicerectors/voa/practiquesacademiques
un document per donar resposta a les preguntes més freqüents.

- k. Les facultats de **Medicina i d'Infermeria i Fisioteràpia**, atenent a l'especificitat de l'impacte de la crisi sanitària en el seu professorat i estudiantat, podran dictar en els propers dies directrius específiques per a les seves titulacions, d'acord amb el vicerectorat d'Ordenació Acadèmica i amb les decisions preses coordinadament en el marc del sistema universitari i de salut de Catalunya. La suspensió de l'activitat docent presencial per als mesos d'abril i maig, en tot cas, afecta també a aquestes dues facultats.
- l. Per a estudiantat de la UdL de **mobilitat** entrant o sortint, que no sigui a Lleida en la data en què estigui convocada una prova presencial d'avaluació, el professorat responsable de les assignatures involucrades haurà d'arbitrar el mecanisme adequat per tal que l'avaluació es pugui dur a terme.
- m. En el cas d'**estudiants** que tinguin dificultats per accedir a la docència virtual, per manca de mitjans, podran sol·licitar l'assistència del vicerectorat d'Estudiants i Ocupabilitat a través del formulari creat a l'efecte, accessible des de: <http://udl.cat/ca/organs/vicerectors/veo/>
- n. En el cas de **PDI** que tinguin dificultats per impartir docència virtual, podran sol·licitar l'assistència del vicerectorat d'Ordenació Acadèmica a través del formulari creat a l'efecte, accessible des de: <http://www.udl.cat/ca/organs/vicerectors/voa/>
- o. Els mecanismes de **coordinació** amb la resta d'Universitats i administracions es reforcen a fi de garantir una posició compartida en matèries d'interès general universitari (calendari acadèmic, avaluació, pràctiques en empresa i altres).

4. Instruccions decretades el 15 d'Abril

- a. L'**activitat docent presencial** de tot el segon semestre, tant classes teòriques com pràctiques, seguirà suspesa i es realitzarà de manera no presencial.
- b. Totes les activitats o exàmens previstos en l'**avaluació continuada** s'hauran de realitzar de forma no presencial. Les activitats d'avaluació continuada s'hauran de realitzar en els terminis fixats pels calendaris aprovats en els respectius centres. Els exàmens hauran de ser planificats d'acord amb els calendaris d'exàmens aprovats per les comissions d'estudis dels centres.
- c. En els propers dies s'enviarà un **document guia per facilitar el seguiment i avaluació de la docència online** adaptada a les eines que disposa el campus virtual Sakai (veure Annex II, III i IV).
- d. Les **guies docents de les assignatures** s'obriran entre els dies 20 d'abril, a molt trigar, i 30 d'abril, tots dos inclosos. El professorat haurà d'incorporar totes aquelles modificacions que s'hagin de fer per adaptar les respectives assignatures al format no presencial. Aquestes modificacions s'incorporaran mitjançant unes addendes a la guia docent original relatives als apartats de *Continguts, Metodologia, Pla de desenvolupament i Avaluació*.
- e. La Comissió d'Estudis de cada Centre, d'acord amb l'article 1.2 (apartat 5) de la [Normativa de l'avaluació i la qualificació de docència en els graus i màsters de la UdL](#), podrà marcar unes pautes per a les esmentades **modificacions dels sistemes**

d'avaluació de les guies docents que s'adaptin a les especificitats de cada titulació, assegurant sempre el compliment de l'esmentada normativa.

- f. Qualsevol modificació de la guia docent haurà de comptar amb el **vistiplau del coordinador de la titulació**, que haurà de vetllar per tal que segueixi les pautes aprovades per la Comissió d'Estudis del Centre respectivament.
- g. Els i les estudiants que no hagin pogut seguir el curs per una situació excepcional, derivada de l'actual situació de pandèmia de la COVID-19, podran acollir-se a l'**avaluació alternativa** d'una o diverses assignatures. S'obrirà un període excepcional entre el 4 i 8 de maig per sol·licitar aquesta avaluació alternativa, d'acord als criteris establerts per la Comissió d'Estudis del Centre. Si aquesta situació excepcional ha afectat una o diverses proves, que s'havien de desenvolupar en unes dates determinades, però pot seguir amb la resta de l'avaluació continuada, aleshores s'optarà, preferentment, per realitzar aquestes proves en una nova data alternativa.
- h. La **defensa dels TFGs i TFM**s es podrà realitzar de forma virtual mentre duri la suspensió de l'activitat docent presencial. En aquest cas, caldrà que la sessió sigui pública i es difongui mitjançant els canals de difusió que utilitzi el Centre.
- i. La **defensa de les Tesis Doctorals** s'haurà d'adaptar al *Protocol per a la defensa de Tesis per mitjans electrònics*, aprovat pel Comitè de Direcció de l'Escola de Doctorat.
- j. Les instruccions específiques referents al seguiment i avaluació de les **pràctiques acadèmiques en empresa** seran donades en un comunicat específic dirigit als seus responsables acadèmics (veure Annex I).
- k. Els **exàmens de recuperació** planificats a finals de juny s'han de programar en modalitat online. No obstant, en funció de l'evolució de la pandèmia i de les instruccions de les autoritats governamentals, aquests exàmens podrien ser presencials en aquelles assignatures/titulacions que el Centre consideri. Aquests exàmens de recuperació s'hauran de realitzar abans del 3 de juliol.
- l. En el cas **d'estudiants de mobilitat** ha de quedar garantida l'avaluació online dels exàmens de recuperació i TFGs/TFM, tant per a estudiants estrangers que han tornat al seu país d'origen però continuen sent estudiants de la UdL, com per a estudiants de la UdL que es troben en un país estranger.

5. Instruccions decretades el 20 d'Abril

- a. En el **seguiment i disseny de l'avaluació de la docència no presencial** es seguiran les recomanacions dictades pel Consell Interuniversitari de Catalunya i per la Universitat de Lleida (veure Annex II). En concret, remarcar que cal vetllar perquè les estratègies plantejades siguin el màxim d'inclusives possible i atenguin a la major **diversitat d'estudiants** tenint en compte que existeixen situacions individuals a les que cal aportar solucions particulars.

Annex I: INDICACIONS PER A L'AVALUACIÓ DE LES PRÀCTIQUES ACADÈMIQUES EXTERNES

Degut a la situació d'estat d'alarma decretat per la pandèmia de la COVID-19 i la corresponent suspensió de l'activitat acadèmica presencial, el Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica està treballant en un seguit d'indicacions i mesures per minimitzar l'afectació que pugui tenir aquesta suspensió sobre l'activitat i el desenvolupament acadèmic de l'estudiantat.

En referència a les **pràctiques acadèmiques externes**, i tal i com ja us vam indicar al correu del dia 12 de març "Suspensió de l'activitat acadèmica presencial des del divendres 13 de març" i al correu del dia 13 de març "Suspensió de l'activitat acadèmica presencial des del divendres 13 de març - Pràctiques Externes":

1. Mentre duri l'estat d'alarma i la Universitat de Lleida no indiqui el contrari, les pràctiques acadèmiques no es podran realitzar de forma presencial. L'estudiant que estigui realitzant pràctiques (ja sigui curriculars o extracurriculars) o formació dual ha de cessar la seva presència a l'entitat.
2. Si les pràctiques acadèmiques o la formació dual poden continuar en forma de teletreball, aquesta serà la modalitat adoptada. Totes les hores realitzades en modalitat de teletreball es computaran com a hores de pràctiques o formació dual realitzades.

Donat el comprensible neguit que està generant aquesta situació d'incertesa entre l'estudiantat que hauria d'estar realitzant les seves pràctiques, ja siguin curriculars o extracurriculars, o formació dual, així com en els responsables acadèmics de les pràctiques i la formació dual, des del Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica us donem una sèrie d'indicacions per a l'avaluació de les pràctiques acadèmiques externes i de formació dual, per tots aquells casos on el seu seguiment en la modalitat de teletreball no sigui possible.

Pràctiques curriculars

1. Si l'estudiant ha pogut realitzar com a mínim el 80% de les hores de pràctiques que havia de fer a l'entitat, l'assignatura s'avaluarà segons la metodologia prevista. No obstant això, si el Centre, donada l'especificitat d'una titulació, ho considera oportú podrà demanar, d'acord amb els responsables de les assignatures implicades i amb els/les tutors/es acadèmics, que l'estudiant complementi les hores restants amb activitats formatives compensatòries no presencials.
2. Si l'estudiant ha pogut realitzar com a mínim el 50% de les hores de pràctiques que havia de fer a l'entitat, el Centre, d'acord amb els responsables de les assignatures implicades i amb els/les tutors/es acadèmics, establirà una sèrie d'activitats formatives compensatòries no presencials per complementar les hores restants. Un cop realitzades aquestes activitats, l'assignatura s'avaluarà segons la metodologia prevista. Si cal, i amb el vistiplau del cap d'estudis de la titulació, es podrà adaptar la metodologia d'avaluació per a tenir en compte les activitats formatives compensatòries.

3. Si l'estudiant ha realitzat menys del 50% de les hores de pràctiques que havia de fer a l'entitat, caldrà allargar el període de pràctiques, una vegada aixecat el període de suspensió de les activitats acadèmiques presencials, per assolir un nombre d'hores que li permeti ser avaluat, segons un dels dos criteris anteriorment descrits. En cas que no sigui possible allargar el període de pràctiques a la mateixa entitat, es buscarà una entitat de similars característiques perquè l'estudiant pugui completar el nombre d'hores que li faltin per a poder ser avaluat. Aquestes pràctiques es podran realitzar de manera extraordinària fins el 30 d'octubre del present any, data límit per a ser avaluades.
Excepcionalment, en les titulacions de l'àmbit de la salut i segons l'acord de les conferències de degans, si la situació no permet la realització de les pràctiques, aquestes seran avaluades a través de les activitats formatives compensatòries.
4. Si les pràctiques no s'havien iniciat, s'iniciaran durant el període de suspensió de l'activitat acadèmica presencial, només si l'estudiant pot realitzar-les en modalitat de teletreball. En cas contrari, es podran iniciar activitats formatives compensatòries i es modificarà el període previst per tal de realitzar les pràctiques de forma presencial un cop la Universitat de Lleida indiqui que es reprèn l'activitat presencial a les pràctiques acadèmiques, amb l'objectiu que l'estudiant pugui assolir el 50% de les hores de pràctiques que havia de fer a l'entitat. Si això no fos possible en la mateixa entitat, es buscarà una altra entitat on l'estudiant pugui realitzar les pràctiques. Aquestes pràctiques es podran realitzar de manera extraordinària fins el 30 d'octubre d'aquest any, data límit per a ser avaluades.
Excepcionalment, en les titulacions de l'àmbit de la salut i segons l'acord de les conferències de degans, si la situació no permet la realització de les pràctiques, aquestes seran avaluades a través de les activitats formatives compensatòries.
5. Tots aquells estudiants que, com a conseqüència de la situació de pandèmia, durant aquest període de suspensió de l'activitat acadèmica presencial estiguin desenvolupant activitats laborals de manera excepcional pròpies de les pràctiques curriculars, amb el corresponent contracte laboral o bé exercint funcions de voluntariat, com és el cas dels i les estudiants de titulacions de l'àmbit de la salut, podran reconèixer algunes de les activitats formatives compensatòries sempre que tinguin certa afinitat o relació amb les pràctiques que no s'hagin pogut dur a terme.
6. Les activitats formatives compensatòries es planificaran de forma conjunta entre els responsables de titulació, d'assignatura i els tutors acadèmics de pràctiques. S'aprovaran per Comissió d'estudis i s'inclouran de forma detallada en l'informe de seguiment anual.

Pràctiques extracurriculars

1. Si l'estudiant pot continuar les seves pràctiques en modalitat de teletreball, seguirà amb les pràctiques extracurriculars fins a la seva finalització.
2. Si l'estudiant no pot continuar les seves pràctiques en modalitat de teletreball, s'allargarà el període inicial previst per tal de poder finalitzar les pràctiques de

forma presencial, un cop la Universitat de Lleida indiqui que es reprèn l'activitat acadèmica presencial.

3. Si les pràctiques extracurriculars no han començat, s'iniciaran durant aquest període de suspensió de l'activitat acadèmica presencial només si l'estudiant pot realitzar-les en modalitat de teletreball. En cas contrari, es modificarà el període previst per tal de realitzar les pràctiques de forma presencial, un cop la Universitat de Lleida indiqui que es reprèn l'activitat presencial a les pràctiques acadèmiques.

Formació Dual

1. Si l'estudiant pot continuar la seva formació, ja sigui en graus o màsters, en modalitat de teletreball, seguirà amb la formació dual en aquesta modalitat.
2. Si l'estudiant no pot continuar la seva formació, ja sigui en graus o màsters, en modalitat de teletreball, reprendrà les seves activitats formatives en l'entitat on està desenvolupant la seva formació dual, en la data que fixi l'entitat on ha estat contractat en formació dual, ja sigui amb un contracte laboral o bé amb un contracte pedagògic, com és el cas dels estudiants d'educació primària. Si l'estudiant ha realitzat tasques suficients i presenta les respectives evidències per tal de treballar les competències que tenia planificades per aquest semestre, l'assignatura s'avaluarà segons la metodologia prevista. Si l'estudiant no ha pogut treballar en la formació dual totes les competències planificades prèviament en el corresponent quadern de pràctiques, es podran realitzar una sèrie d'activitats addicionals en format no presencial per treballar les competències no assolides.

Respecte la planificació i gestió diària i de futur de les pràctiques acadèmiques externes, cal seguir programant totes les pràctiques de la forma habitual per estar preparats per reiniciar tota l'activitat, una vegada la situació es normalitzi.

D'acord amb el compromís de la UdL de coordinació amb la resta d'Universitat i Administracions, les indicacions presentades en aquest document poden ser modificades per les futures regulacions que puguin ser aprovades en el marc català o estatal.

Annex II: ORIENTACIONS PER ADAPTAR LA METODOLOGIA DOCENT I L'AVALUACIÓ DURANT LA CRISIS SANITÀRIA COVID-19

1. INTRODUCCIÓ

Actualment, a causa de la crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, l'activitat docent presencial està suspesa en totes les universitats. En aquesta situació, el professorat s'ha vist obligat a adaptar la docència a un escenari completament diferent a l'habitual sense haver tingut temps de fer una previsió sobre com desenvolupar l'activitat docent i, sobre tot, com dissenyar l'avaluació de les assignatures que impartim. Tal i com s'ha explicat en comunicats previs, durant aquest temps s'ha incrementat en un 1400% l'ús de les videoconferències i en un 150 % la utilització del campus virtual, dades que reflecteixen el gran esforç realitzat per part del professorat per mantenir la seva activitat docent.

Com que la situació s'allargarà molt més del que estava previst inicialment i donat que això comportarà canvis no solament a l'avaluació dels exàmens parcials sinó de tota l'assignatura, considerem que seria oportú fer un recull de pautes, la majoria ja incorporades pel professorat de la UdL, que poden servir de guia per orientar la docència no presencial i l'avaluació a distància.

2. PREMISSES

En l'actual context de docència no presencial, és important recordar els principis de la formació universitària de l'EEES. La formació universitària és un procés de ensenyança –aprenentatge on l'estudiant ha de mantenir un paper actiu i ser corresponsable de la seva formació. Per tant, una de les estratègies és promoure l'aprenentatge autònom de l'estudiantat. La realització d'activitats complementàries a les classes teòriques pren més rellevància i facilita la formació de l'estudiantat, aspecte que, a més, permet fer una millor valoració del progrés acadèmic a través de l'avaluació continuada.

En aquesta situació el professorat ha de jugar un paper d'orientador en el procés d'aprenentatge i dirigir a l'estudiant per a que pugui assolir les competències sense la presencialitat. Això fa necessari que no solament hem de facilitar la formació de l'estudiantat sinó també, garantir, en la mesura de les possibilitats i amb les eines disponibles, el seguiment de l'aprenentatge de l'estudiantat per poder verificar el seu progrés acadèmic.

Per últim, hem de recordar que l'avaluació continuada, bàsica dintre de l'EEES, és l'estratègia d'avaluació més adient per facilitar els processos d'aprenentatge més que el control d'una avaluació final.

3. PLANIFICACIÓ DE LA DOCÈNCIA

Tal i com es va informar a la comunitat universitària en un comunicat previ, per planificar la docència de les assignatures des d'ara i fins a final de curs, hauríem de tenir en compte els següents principis bàsics:

1. Planificar de nou tota la docència teòrica pendent, en la mesura del possible, utilitzant la metodologia online i, per a les sessions amb horari fixat, intentant respectar les franges horàries preestablertes a cada assignatura.
2. Planificar de nou les pràctiques de les assignatures, substituint quan sigui possible les presencials per no presencials.
3. Dimensionar les activitats tenint en compte la càrrega de treball de cada assignatura i el conjunt d'assignatures que es poden estar cursant alhora.
4. Mantenir l'avaluació continuada i els exàmens de recuperació per no perdre curs. Substituir en la mesura del possible les activitats d'avaluació presencial programades per activitats no presencials.
5. Mantenir un contacte regular amb l'estudiantat de cada assignatura, utilitzant, almenys, els mitjans habilitats del campus virtual (correu, avisos...), per assegurar que estan al corrent de les novetats que es proposen i puguin fer arribar les seves observacions, que han d'ajudar a millorar la planificació dels canvis i evitar problemes de solapaments.

Amb aquestes pautes, hem d'intentar assegurar el mínim impacte d'aquesta situació en els aprenentatges del col·lectiu d'estudiants, per tal que l'estudiantat que hagi adquirit els coneixements pugui superar el curs acadèmic.

4. RECOMANACIONS PER ADAPTAR L'ACTIVITAT DOCENT A LA NO PRESENCIALITAT

En aquest apartat es donen algunes idees per transformar l'activitat docent a la situació actual on la docència es desenvolupa sense presencialitat.

4.1. Classes magistrals

Les classes magistrals poden impartir-se utilitzant l'eina de videoconferència del campus virtual. La videoconferència permet impartir les classes a distància (streaming) en l'horari habitual de l'assignatura o enregistrar-les i posar-les a disposició de l'estudiantat. En el cas d'impartir les classes en streaming també es recomana enregistrar-les per facilitar el seguiment de l'assignatura als estudiants que no poden connectar-se a l'hora establerta.

Al web http://www.ajudacv.udl.cat/ca/pdi_pas/ajuda/bbb/ podeu trobar un videotutorial de totes les possibilitats que ofereix aquesta eina. També hi trobareu una infografia i un recull de preguntes sobre aquesta eina elaborats per la Unitat Suport i Assessorament a l'Activitat Docent.

Recomanacions sobre les classes magistrals per videoconferència

- És aconsellable reduir el temps de la classe teòrica per mantenir l'atenció de l'estudiantat i centrar-se en els aspectes més importants del temari.
- La videoconferència (en streaming) permet mantenir la interacció amb l'estudiantat utilitzant les funcions que disposa. Entre d'altres, el xat facilita que es puguin fer preguntes sobre el que s'està explicant i, inclús, el professorat pot fer un sondeig (preguntes curtes de resposta si/no) per avaluar el seguiment de les explicacions.
- El enregistrament de vídeos curts d'aspectes concrets i compartits amb l'estudiantat pot ser una estratègia per facilitar que els estudiants puguin seguir l'assignatura. En aquest cas es recomana dedicar les videoconferències per fer tutories i resoldre els dubtes.

4.2. Fomentar l'aprenentatge autònom de l'estudiantat posant a la seva disposició els recursos didàctics necessaris

Aquesta opció es basaria en introduir una 'aproximació' de la docència invertida a l'aula. La docència invertida requereix un esforç del professorat per elaborar material docent adient que faciliti a l'estudiantat desenvolupar un aprenentatge autònom amb el tutoratge del professor. No obstant això, presenta l'oportunitat de disposar d'aquest material per la docència de l'assignatura en els propers cursos. En la situació actual es podria intentar implementar aquesta opció si es disposen de recursos docents (vídeos, podcast, documents, webs...) sempre que es pugui fer un seguiment individual o grupal per guiar l'aprenentatge. L'acompanyament de l'estudiantat és un aspecte fonamental en aquest tipus de docència.

Requisits per desenvolupar docència invertida

- Disposar de recursos docents adients per desenvolupar aquest tipus de docència. No es tracta de posar a disposició un recull de informació sobre el tema i deixar que l'estudiantat estudiï pel seu compte. S'han de donar pautes i establir directrius per a que pugui progressar de forma autònoma.
- L'aprenentatge ha de ser guiat i es necessita interacció amb el professorat per debatre i aprofundir en els continguts.
- La tutoria esdevé un pilar de la docència invertida i és imprescindible fer un seguiment acurat de l'aprenentatge de l'estudiantat.
- Dissenyar una docència invertida respectant les hores assignades a cada crèdit (10 hores presencials i 15 hores no presencials). El sobre-dimensionament de les activitats repercuteix negativament en l'aprenentatge de les altres assignatures.

4.3. Dissenyar activitats formatives complementàries que permetin adquirir les competències i facilitin l'avaluació continuada de l'estudiantat.

La realització d'activitats és una estratègia utilitzada en docència no presencial que ajuda a promoure l'aprenentatge autònom de l'estudiantat. El tipus d'activitat pot ser molt variada depenen de l'assignatura, entre d'altres, caben destacar:

- Estudi de casos
- Resolució de problemes
- Projecte
- Penjar vídeos i complementar amb un qüestionari
- Treball en grup
- Treball individual
- Simulacions
- Participació en debats
- Participació en xats
- Fer presentacions orals de treballs (enregistrament amb videoconferències)
- Etc.

El Campus Virtual inclou una eina, Activitats, que permet planificar la temporalitat i donar les instruccions per a que l'estudiantat pugui desenvolupar correctament les activitats. Aquesta eina també permet fer la co-avaluació entre companys, fet que ofereix una opció addicional per valorar la formació de l'estudiantat.

Com que la situació de no presencialitat s'allargarà durant els propers mesos, hauríem de fer un esforç per intentar substituir les pràctiques que no s'han pogut portar a terme per activitat no presencials substitutòries a desenvolupar per l'estudiantat.

Consells sobre el disseny d'activitats

- Dissenyar les activitats formatives pensant que han d'ajudar a l'estudiant en el seu procés d'aprenentatge en el marc de l'assignatura. No es tracta d'introduir moltes activitats sinó de definir aquelles que poden suposar un progrés en l'aprenentatge de l'estudiant.
- És recomanable que els estudiants rebin la informació adequada per poder desenvolupar correctament l'activitat i ajudar-les a que sigui útil en el seu procés formatiu (p. ex. segons el tipus d'activitat facilitar un guió explicatiu, definir els objectius, metodologia, resultats o bibliografia, etc.).
- Planificar adequadament el temps necessari per a que l'estudiantat pugui realitzar l'activitat. Totes les assignatures són no presencials, per tant, l'estudiant ha de poder compaginar totes les activitats en els terminis establerts pel diferent professorat.
- A l'hora de dissenyar activitats s'ha de considerar la càrrega lectiva de l'assignatura. 1 crèdit són 10 hores lectives i 15 no presencials. Per tant, el temps que l'estudiant ha de dedicar a realitzar les activitats s'hauria d'intentar ajustar al que correspon.
- Utilitzar l'eina URKUND per detectar plagis en la presentació d'activitats (http://www.ajudacv.udl.cat/ca/pdi_pas/deteccio_plagi/)

4.4. Tutories i seguiment del procés d'aprenentatge de l'estudiantat

En aquesta situació, en la que ens hem vist obligats a redissenyar la metodologia docent i l'avaluació per adaptar-nos a una docència no presencial, el seguiment de l'estudiantat i la tutories són molt importants per a acompanyar l'aprenentatge i valorar el seu procés formatiu.

El campus virtual ofereix diverses eines que permeten realitzar tutories. Algunes d'elles son:

- Missatges: faciliten la comunicació amb l'estudiantat tant individual com en grup
- Fòrum: permet crear fòrums de dubtes o preguntes
- Videoconferències: es pot utilitzar per fer tutories individuals i/o grupals
- Xats: proporciona una comunicació instantània que ajuda a resoldre els dubtes o qüestions dels estudiants.

Per ajudar a què l'estudiantat pugui conèixer el nivell d'assoliment dels continguts de l'assignatura, a més de fer un seguiment amb les eines descrites anteriorment, també es poden dissenyar proves amb l'eina test i qüestionaris, però, en aquest cas, de

caràcter formatiu. Es tractaria de crear exàmens online dintre del campus virtual per a que l'estudiant pugui autoavaluar-se i conèixer si la seva formació és suficient per a assolir les competències incloses a l'assignatura.

5. RECOMANACIONS PER ADAPTAR L'AVALUACIÓ A LA SITUACIÓ ACTUAL

5.1. Reforçar l'avaluació continuada incorporant activitats formatives que permetin adquirir les competències.

L'avaluació continuada és la base de l'EEES i, en la situació actual, representa l'estratègia més adient per poder valorar l'aprenentatge de l'estudiantat.

En l'apartat 4.3 s'han descrit els principals tipus d'activitat, l'eina del campus virtual que permet planificar-les i, sobretot, recomanacions importants per a tenir en compte al dissenyar noves activitats.

5.2. Realització d'exàmens online amb l'eina test i qüestionaris del campus virtual

Amb aquesta eina es poden dissenyar exàmens tipus test (V/F, d'opció múltiple...), de relacionar, preguntes per omplir buits, de resposta breu i imatges interactives entre d'altres. Les opcions per configurar els tests i els qüestionaris són diverses, per exemple, aleatoritzar preguntes i respostes, delimitar el temps disponible, no retrocedir per contestar preguntes anteriors, permetre que l'estudiantat pugui veure o no la correcció immediatament, etc. Al link (http://www.ajudacv.udl.cat/ca/pdi_pas/ajuda/samigo/) trobareu un videotutorial sobre totes les possibilitats que ofereix aquesta eina.

Recomanacions pel disseny d'exàmens online

- Adaptar el temps disponible per resoldre l'exercici per evitar intercanvis d'informació entre estudiants.
- Aleatoritzar preguntes de forma que l'examen sigui diferent entre l'estudiantat.
- Evitar qüestions únicament sobre els conceptes teòrics i, per tant, incloure preguntes orientades a la resolució de problemes o que requereixen un raonament en la resposta.
- Algunes universitats online proposen dissenyar exàmens amb apunts per conèixer la capacitat de l'estudiantat d'aplicar les competències de l'assignatura. En aquest cas es aconsellable utilitzar l'eina d'Activitats establint el temps d'apertura i de tancament de l'activitat.
- En el cas del campus virtual Sakai, l'eina test permet establir una configuració adequada per proporcionar una bona estratègia d'avaluació personalitzada.

5.3. Realització d'exàmens orals utilitzant l'eina de videoconferència

Aquesta possibilitat és més factible en assignatures amb un baix nombre d'estudiants. En aquest cas, a més, tot l'estudiantat que hagi de participar en les proves orals, ha de rebre la informació sobre protecció de dades personals (Annex 1).

Pautes obligatòries per a realitzar exàmens orals

- Les proves orals, tant en la seva modalitat presencial com a distància, han de realitzar-se i enregistrar-se a través de l'eina "Videoconferència" del Campus Virtual, atès que és un entorn en què la UdL pot garantir de manera directa la integritat, la confidencialitat i la màxima seguretat possible de les dades personals de l'estudiantat, en el marc de l'Esquema Nacional de Seguretat.
- Les proves orals han de realitzar-se en un espai d'accés restringit al professorat. L'enregistrament s'ha d'emmagatzemar en espais a què únicament el professorat responsable tingui accés, i en sigui l'administrador.
- El campus virtual permet crear Projectes Docents amb l'eina Videoconferència (http://www.ajudacv.udl.cat/ca/pdi_pas/ajuda/crear-un-espai/) que poden ser utilitzats amb aquesta finalitat. Per convocar a cada estudiant s'hauria d'invitar a l'estudiant a la videoconferència i no donar-li accés a aquest espai.
- Els enregistraments de les proves orals han de ser eliminats, en general, al final del curs següent al que tinguin lloc, d'acord amb l'article 6.1 de la Normativa d'avaluació de la UdL.

La videoconferència també pot ser utilitzada per fer entrevistes individuals o en grup sobre qualsevol activitat d'avaluació tant per verificar l'autoria com per ratificar el grau d'assoliment dels objectius formatius de l'activitat. En aquest cas, també s'ha d'aplicar les condicions descrites anteriorment.

En el document adjunt 'Docència no presencial' trobareu una petita guia, elaborada per la Unitat Suport i Assessorament a l'Activitat Docent, que proporciona les principals pautes per utilitzar les eines del Campus Virtual en la docència no presencial. També podeu fer arribar els vostres dubtes i consultes per correu electrònic (virtual@udl.cat).

6. REQUERIMENTS FINALS

L'adaptació de les assignatures com a conseqüència de la crisi sanitària actual s'hauran de reflectir a les actuals guies docents com una 'addenda'. Properament s'obrirà un termini per a comunicar les modificacions als /les coordinadors/res de titulació i per introduir les modificacions a les guies docents seguint les instruccions que AQU Catalunya publiqui. En tot cas, aquestes modificacions de les guies docents hauran d'estar aprovades per les comissions d'estudis dels respectius centres.

Per últim, en l'adaptació de l'avaluació s'hauran de preveure **les necessitats i adaptacions que tenen els estudiants que formen part del Programa UdLxTothom.**

Annex III. Informació sobre protecció de dades en l'enregistrament dels exàmens orals, en instal·lacions de la UdL i a distància.

T'informem que la Universitat de Lleida pot enregistrar i usar la teva imatge, la teva veu o, si s'escau, l'entorn físic triat per tu, per als exàmens orals en instal·lacions de la UdL o a distància.

I t'encoratgem perquè, en aquest darrer cas, triïs els espais que menys incidència tinguin en la teva intimitat.

- El responsable de l'enregistrament i l'ús d'aquestes dades personals és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).

- Aquestes dades personals s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a l'avaluació de l'assignatura.

- L'enregistrament es conservarà fins al final del curs següent, amb les especificitats previstes en la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL" (pel que fa a la "Custòdia de la documentació de l'avaluació"), i en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).

- Aquestes dades personals són imprescindibles per avaluar els teus coneixements en l'assignatura, i la definició dels procediments d'avaluació és una potestat de la UdL en el marc del seu dret d'autonomia universitària, com preveuen els articles 2.2, f) i 46.3 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el teu consentiment per enregistrar la teva veu, la teva imatge i, si s'escau, l'entorn físic triat per tu, amb aquesta exclusiva finalitat, d'avaluar els teus coneixements en l'assignatura.

- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.

- Pots accedir a les teves dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-te al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de l'avaluació, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pots presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Annex IV. Eines per a la docència i avaluació no presencial a la UdL

1. Sakai

És el campus virtual de la UdL i per tant ha de ser l'entorn prioritari pels processos d'ensenyament i aprenentatge durant aquest període. Els i les estudiants el coneixen i aquesta plataforma ofereix eines per tal de fer possible la docència i l'avaluació no presencial.

Cada espai de cada assignatura té unes eines establertes que les podreu visualitzar al menú de l'esquerra. A més també **es poden activar altres eines** des de l'opció de "Configuració de l'espai", dins trobareu un submenú i clicant dins "Gestiona les Eines" accedireu a totes les eines disponibles. Reviseu les eines i en cas de voler-les activar, les destaqueu i cliqueu en "Continua".

Tornant a la "Configuració de l'espai" en l'opció "Ordre de les eines" podreu reordenar el menú i personalitzar-lo.

2. Comunicació amb l'estudiantat

És molt important **mantenir una comunicació constant** amb l'estudiantat, el campus virtual us ofereix diferents eines que detallem a continuació.

Un aspecte que hem de tenir molt en compte són els temps de resposta, és a dir, intentar respondre als estudiants el més ràpidament que puguem, a ser possible abans de les 48h.

Missatgeria interna: (videotutorial)

Com sabeu cada espai de cada assignatura té una missatgeria que permet enviar missatges individuals o grupals (en funció dels grups predefinitos o dels que hagueu creat vosaltres; vegeu [Ajuda per crear grups](#)).

L'ús d'aquesta eina permet centralitzar els correus de cada matèria dins de l'espai del campus virtual.

Per fer arribar el correu a l'adreça oficial UdL dels receptors cal activar l'opció "Envia una còpia a l'adreça electrònica dels destinataris".

Els usuaris també poden activar el reenviament d'aquests missatges a una altra adreça de correu particular. Per fer-ho i un cop dins de Missatges, cal entrar en "Configuració" i acceptar el reenviament especificant l'adreça.

Fòrum: (videotutorial)

L'eina de fòrum permet la comunicació asíncrona entre els participants d'una assignatura.

Podeu fer fòrums oberts de dubtes, on els i les alumnes poden plantejar qüestions i entre tots resoldre-les. També es poden plantejar fòrums d'aprenentatge on els i les estudiants hagin d'elaborar un projecte o treball de forma col·laborativa. Un altre ús pot ser, per exemple, que els estudiants llegeixin una documentació o visualitzin un recurs i hagin de compartir la seva opinió/aportació ben fonamentada al fòrum per tal d'iniciar un intercanvi i construcció de coneixement compartit.

L'eina també permet fer fòrums diferenciant grups d'estudiants.

És molt recomanable indicar una sèrie de requisits als estudiants, com poden ser: la duració del fòrum, el tipus de resposta que s'espera a nivell d'argumentació (qualitat d'aquesta), la llargada de les intervencions i limitar-ne la quantitat per persona, com s'avaluarà, entre altres.

Anuncis: ([vídeotutorial](#))

És de gran utilitat per enviar informacions, podent-les filtrar per grups i amb notificació al correu electrònic UdL.

Videoconferència: ([vídeotutorial](#) i [tutorial PDF](#))

Espai on podreu fer trobades amb l'alumnat tant a nivell individual com grupal. L'eina admet més de 400 usuaris, permetent fer el seguiment a un gran nombre d'alumnes.

Cada matèria disposa per defecte d'una sessió oberta "amb el títol de la matèria"; podeu utilitzar-la directament o crear noves sessions.

En cas d'anar creant sessions feu ús de dates d'obertura i tancament per no solapar sessions i evitar que l'alumnat accedeixi a altres sales per equivocació.

En la configuració de la sessió cal tenir molt en compte l'opció "Permet baixar els enregistraments", només amb aquesta opció podreu descarregar l'enregistrament. En cas de no fer-ho, l'enregistrament només podrà ser visualitzat via "URL" (perfectament viable, però impedit la baixada).

També podeu utilitzar l'eina per enregistrar petites càpsules de contingut, és a dir, podeu compartir pantalla/pujar presentacions i enregistrar-vos (amb imatge o només àudio). Un cop fet (en funció de la durada, tarda més o menys) trobareu la URL en l'espai d'"Enregistraments" i podreu copiar-lo i portar-lo a l'espai de Recursos.

Agenda: ([vídeotutorial](#))

Aquesta eina pot ser molt útil per organitzar les vostres tasques i fer-les arribar a l'estudiantat. Podeu marcar dates d'obertura i tancament de les activitats, dels test, recordar sessions de videoconferència, etc.

Xat: ([vídeotutorial](#))

Us permetrà parlar mitjançant el text escrit amb els vostres alumnes a temps real. Per exemple és d'utilitat quan heu de fer tutories individuals o en petit grup. Tot i que la comunicació és en directe, la conversa es queda enregistrada i per tant pot ser també un recurs de consulta si heu fet un xat per resoldre dubtes.

2. Per fer arribar documentació a l'estudiantat

Recursos ([vídeotutorial](#))

Per allotjar documentació per ser consultada.

En aquest espai podeu configurar per a cada arxiu una data d'obertura i de tancament, així com filtrar-ho en funció dels grups que tingueu. Per fer-ho caldria editar l'acció "Revisa les propietats".

També podeu crear una carpeta on l'alumnat pugui pujar els seus documents, per fer-ho caldria modificar els "permisos de la carpeta".

3. Tipus de tasques pels estudiants

Activitats ([vídeotutorial](#))

On podeu rebre les evidències de treball de l'alumnat, podent configurar dates d'obertura i tancament, filtratge per grups, etc.

Recordeu que també podeu activar l'eina de detecció de Plagi ([ajuda](#)).

Si, a més dels grups definits per Universitat teniu grups fets per vosaltres, l'eina d'activitats, també permet fer un enviament per grup i assignar la qualificació resultant a tots els membres del grup.

També disposeu de l'opció d'avaluació entre companys. Aquí podeu definir unes dates per tal que facin les correccions. Tot i que els estudiants tinguin l'opció *d'anònim* el professorat visualitza les identitats. Quan configureu l'avaluació entre companys definiu una rúbrica per tal de facilitar la tasca d'avaluar als alumnes.

Test i qüestionaris ([videotutorial](#))

Us permetrà crear preguntes de diferents tipus (veritat/fals, tipus test, d'omplir buits, de relacionar, de redacció curta,...). És una eina que podeu utilitzar per repassar conceptes, llegir un article o visualitzar un recurs i fer un posterior test, realitzar una prova o examen, etc.

Es recomana crear un fons de preguntes (podent-lo subdividir en diferents sub-fons) prou ampli per poder aleatoritzar les preguntes i les respostes. Un cop creat, només caldrà editar la configuració de la prova (dates, temps, grups...).

Us fem el següent enllaç, on podreu consultar l'enregistrament d'una de les Webinars formatives que es va portar a terme sobre l'ús de "Test i qüestionaris".

<https://eu-lti.bbcollab.com/recording/83912683b8894d509817201fc29b521c>

4. Avaluació

Per dur a terme l'avaluació, el campus virtual us ofereix diferents formes i eines que us poden facilitar la gestió.

Una de les eines principals és l'eina **Test** en la que podreu realitzar proves barrejant diferents tipus de preguntes (opció múltiple, veritat/fals, omplir buits, etc), amb l'opció d'aleatoritzar tant les preguntes com les respostes. Es pot crear proves diferents per cada estudiant. D'aquesta manera es generaran tot agafant preguntes a l'atzar des d'un o diversos fons de preguntes. També es pot marcar el temps de realització que tindran els estudiants per respondre la prova.

Una altra eina que podeu utilitzar per fer avaluació és la **Videoconferència**. Els estudiants poden fer breus presentacions (exàmens orals). D'aquesta forma, si us interessa validar alguna activitat o test podeu anar establint moments amb cada un dels estudiants i fer-los preguntes sobre les tasques que necessiteu. I igualment, si heu fet projectes o tasques grupals, podeu trobar-vos amb cada grup a través de la videoconferència i els podeu fer preguntes per validar el treball.

També teniu l'eina del **Fòrum** que podeu combinar amb les **Activitats**. Així doncs, per exemple els estudiants poden realitzar un projecte, s'han de coordinar mitjançant els missatges del fòrum i el producte final us l'han d'enviar per les Activitats. Igualment, si necessiteu validar-ho podeu utilitzar la videoconferència o també pot estar lligada la tasca a un qüestionari amb l'eina Test.

A més també us pot ser d'utilitat utilitzar la co-avaluació entre alumnes des de l'espai d'Activitats. D'aquesta manera els estudiants han de revisar i elaborar un retorn a projectes de companys. És un pas més en el procés d'aprenentatge i podem observar el nivell d'aprenentatge que ha assolit cada estudiant en funció de les revisions que fa als companys. Com hem dit abans, si convé es pot validar a través d'un Test o de la Videoconferència.

Qualificacions (videotutorial)

Aquest espai recull tots els resultats numèrics de les diferents activitats, tests, projectes, etc, que els estudiants han realitzat. Els resultats els podem vincular automàticament des de diferents eines com (Activitats, Test) i també posar un exercici nou des de la mateixa eina de qualificacions.

Una de les utilitats principals d'aquesta eina és que permet establir percentatges a l'hora d'avaluar, de tal manera que ens fa les mitjanes dels elements de cada bloc o categoria que li haguem definit.

5. Altres eines sota demanda:

CloudTagger (ajuda)

Aquesta eina permet fer núvols de paraules. Els estudiants poden fer una pluja d'idees sobre un tema i aquestes queden recollides en forma d'imatge.

No està disponible en l'espai de configuració i per poder-la utilitzar cal demanar la incorporació de l'eina a la matèria (facilitant el codi de matèria) al correu virtual@udl.cat.

Podeu obrir i tancar per dates, així com obrir i tancar la visualització dels núvols.

6. Per més informació i suport

Recordeu l'espai d'ajuda amb vídeos tutorials de les eines:

http://www.ajudacv.udl.cat/ca/pdi_pas/ajuda/

També podeu demanar suport a l'equip de [Suport i Assessorament a l'Activitat Docent \(SAAD\)](#) via correu: virtual@udl.cat